شماره صندلی

**بسمه تعالی**
**اداره آموزش و پرورش شهرستان های استان تهران**
**مدیریت آموزش و پرورش منطقه کهریزک**
**دبیرستان نمونه دولتی نورالهدی**
**امتحانات نیم سال اول ( دی ماه ) سال تحصیلی 1403 - 1402**

**نام و نام خانوادگی** : ..... **پایه** : **دوازدهم** **رشته** : **ریاضی** **نام درس** : **ادبیات فارسی 3**
**تاریخ آزمون** : 16 / 10 / 1402 **مدت زمان آزمون** : 70 دقیقه **نام دبیر** : **آقای معاذی**

**الف) قلمرو زبانی ( 7 نمره )**

1)**معنای واژه های مشخص شده را بنویسید.**

**الف) همه عزّی و جلالی، همه علمی و یقینی. ب) یکی از صاحب دلان در بحر مکاشفت مستغرق شده.**
**پ) گفت:« از بهر غرامت جامه‌ات بیرون کنم. ت) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد**
**ث) زین بی خردان سفله بِستان. ج) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست**

2) **از میان گروه کلمه های زیر واژه نادرست را بیابید و درست آنها را بنویسید.**

**«نخل باسغ - ذوالجلال و بزرگ - بیت الحزن - نهس و شرم – عامل تخریب – زهری و تریاغی»**

3) **نقش دستوری ضمایر بیت های را بنویسید.**

**الف) بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.**
**ب) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی/ نروم جز به همان ره که توام راه نمایی**

4)**فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید.**

**_ گفت:« نزدیک است والی را سرای آنجا شویم» گفت:« والی از کجا درخانهٔ خمار نیست؟»**

5) **در بیت زیر یکی از اجزای جمله حذف شده است آن را بنویسید و نوع حذف را مشخص کنید.**

**_ فکری ای هم وطنان در ره آزادی خویش / بنمایید که هر کس نکند، مثل من است**

6) **ترکیب های وصفی و اضافی را مشخص کنید.**

**الف) دیو سپید:** **ب) گنبد گیتی:**
**پ) چهر دل بند:** **ت) اژدهای گرزِه:**

7) **نقش دستوری گروه های اسمی مشخص شده در بیت زیر را بنویسید.**

**_ هرکسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من**

**ب) قلمرو ادبی ( 5نمره)**

1)**در عبارت های زیر کدام آرایه ادبی وجود دارد ؟**

**الف) فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردّین بگسترد. ب) ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز**

2) **کدام یک از ترکیب ها و واژه های مشخص شده، مفهوم مجازی دارند؟ دلایل خود را بنویسید.**

**_ ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس، هم چو من است**

3) **در کدام بیت آرایه « حسن تعلیل» به کار رفته است؟ دلیل خود را بنویسید.**

**الف) تا چشم بشر نبینَدت روی/ بنهُفته به ابر چهرِ دل بند**
**ب) ای مشت زمین بر آسمان شو / بر وی بنواز ضربتی چند**

4) **در بیت های زیر چند آرایهٔ « جناس همسان » وجود دارد؟ توضیح دهید.**

**الف) بشنو این نی چون شکایت می‌کند / از جدایی ها حکایت می‌کند**
**ب) نی، حریف هر که از یاری بُرید / پرده هایش پرده های ما دَرید**

5) **نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید.**

**الف) گلستان:** **ب) قصه شیرین فرهاد:**

www.konkuronline.ir

6) ابیات زیر را کامل کنید.

الف) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی .....

ب) ..... باید که خاک درگه اهل هنر شوی

پ) قلمرو فکری ( 8نمره)

1)عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

الف) پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفهٔ روزی به خطای منکر نبرد.

ب) مست گفت: ای دوست این پیراهن است افسار نیست

پ) برکش ز سر این سپید مِغْجَر / بنشین به یکی کبود اورند

ت) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش

2) مفهوم کلی مصراع های مشخص شده را بنویسید.

الف) ابرو باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

ب ) گـر کسـی وصـف او ز مـن پرسـد / بی دل از بی نشان چـه گویـد بـاز؟

3) مفهوم مشترک گروه بیت زیر را بیان کنید.

« یک دم غریق بحر خدا شو گمان مَبر / کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی »

« بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود / در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی

4) مقصود از موارد زیر چیست؟

الف) رفیقی که به طَرْف چمن است : .....

ب) مردم صاحب قلم : .....

5) چرا شاعر خطاب به « دماوند » چنین میگوید؟

« تو قلب فسردهٔ زمینی / از درد، ورم نموده یک چند»

6) مقصود مولوی، از « نی » و « نیستان » چیست؟

« در پناه خداوند منان»

Confidential